

[Erik Eriksen.]

vort forsvar, således at vi hermed for alvor har taget afsked med megen gammel, ja, forældet strid og bitterhed om denne sag. Jeg lægger ikke skjul på, at jeg er glad for dette. Jeg finder dette punkt meget opmuntrende, og så kan det ærede medlem hr. Aksel Larsen og det socialistiske folkeparti køre alene videre med fortidens „hvad-kan-det-nytte“ standpunkt.

Jeg må her gøre yderligere den bemærkning, at vi jo stadig mangler en tiltrængt nyordning af hjemmeværnets forhold. Ved forsvarslovenes behandling blev det af regeringen lovet os, at der skulle komme forslag til en sådan nyordning; det er ikke sket, og der er heller ikke nævnt noget om det i åbningstalen, hvad jeg meget beklager. Denne sag må bringes i orden. Hjemmeværnet er et vigtigt led i vort forsvarsberedskab og tillige af den største betydning for opretholdelsen af forsvarsviljen i vort folk. Jeg håber, jeg kan gå ud fra, at det er en forglemmelse, når dette punkt ikke er blevet nævnt i åbningstalen.

Jeg finder ingen grund til i dag at gentage mine synspunkter vedrørende markedsdannelserne; jeg har ikke ændret standpunkt. Der vil naturligvis være bred enighed om nødvendigheden af at søge sikret dansk landbrugs store eksportinteresser over for begge markedsgrupper. Den optimisme, som ret ofte kommer til orde ude i landet over for udsigterne til en snarlig sammenlutning i et større frihandelsområde, har ikke været begrundet, og spørgsmålet om fremskyndelse af en toldnedsættelse inden for EFTA-frihandelsområdet er blevet udsat indtil videre, til februar 1961.

Det er vist påkrævet at hæfte sig ved den usikkerhed, der synes at råde inden for EFTA, og denne usikkerhed vil givet blive overført til erhvervslivet, når de enkelte lande henvises til at fortsætte ad deres egne veje og på den måde søge samarbejdet gjort snævrere muligt. For en udenforstående at se bliver det meget svært at tilvejebringe et virkeligt erhvervssamarbejde på grundlag af et delt Europa, idet forholdet jo er det, at man ikke ved, hvornår den politiske udvikling former sig på en måde, så et bredt europæisk samarbejde vil kræve en ny omlægning. En hel del af udviklingen peger desværre henimod et skærpet

modsætningsforhold i Europa, og dog skulle det vel stå ganske klart, at en lykkelig løsning på vestens samhandelsproblemer er den allervæsentligste opgave i styrkeprøven mellem øst og vest.

Det vil fremover være en meget vigtig opgave at drage omsorg for, at så store dele af den oversøiske verden som muligt kommer fri af østblokkens magtgreb og på selvbestemmelsesrettens grund kommer til at tilslutte sig demokratiet. Og det er klart, vi vil ikke i vesten kunne opnå dette uden voksende ofre, hver for sig og i fællesskab. Men de mål, vesten således må sætte sig, nås kun, hvis friere handelsformer fremefter garanterer en vestlig levestandard. Jeg tror ikke, dette kan siges for stærkt eller for tydeligt, og dette synspunkt var jo også det ledende for USAs første dollarhjælp som siden for Marshallhjælpen, og hvad der senere er fulgt efter. USA regnede med og håbede på, hvordan man nu vil sige det, at Vesteuropa ville slå ind på friere samhandelsformer og afvikle det system af stramme, tosidede handelsoverenskomster, der i så udpræget grad havde præget mellemkrigsårene, og som i sig selv havde givet anledning til så mange statsindgreb og så megen mellempolitikkelig uligevægt.

Jeg skal ikke her komme ind på den rolle, som GATT og OEEC har spillet eller kom til at spille, heller ikke på, hvorledes OEEC-institutionen ikke magtede opgaven, da den stod over for forsøget på at få dannet et vesteuropæisk frihandelsområde. Derimod har vi vist grund til at minde hinanden om den kendsgerning, som ligger bag: at trods 40ernes og 50ernes fremgang havde Vesteuropa alligevel ikke gjort tilstrækkeligt med fremskridt til at indtage en betydende plads i verdensøkonomien, bl. a. på grund af den snævre handelsnationalisering.

Jeg skal heller ikke fordybe mig i Beneluxlandenes fremsynede politik eller de seks landes fællesmarked og dannelsen af det lille frihandelsområde. Den bitre kendsgerning bag alt dette er jo, at ethvert forsøg på at skabe et virkelig stort frihandelsområde i Europa er strandet på en kæde af modstand. Dette berører os på så mange områder, men vi har alligevel vort særlige problem, nemlig landbrugsvarerne. Jeg ved godt, at en røst fra et lille land be-